

(המשך מעמוד 6)

ריכת פוגרום מקימה נגדם את הציבור הישראלי, ונמנעו הפעם ממעשים דומים. הפוליטיקאים התחרו איש ברעהו בגינויים, והשמיעו שוב את התביעה לביעור "אירגוני המהבילים".

הם לא תפסו כי מיקרים אלה מורים על מצב חדש בשטחים הכבושים.

עיקרו: יוזמת הפיגועים עכרו מיידיהם של אירגוני המחתרת הפלסטיניים לירי אנשים בלתי מאורגנים.

בקבוקים וסכינים. זוהי התפתחות מסוכנת ביותר.

כוחות הביטחון למרו במרוצת השנים לשלל את שיטות הלחימה באירגוני המחתרת, המנהלים כחול לפעולתם של אלה יש תכונות החושפים אותה לפעולה נגדית. הם זקוקים לדרכיקשה, להתארגנות ולהבאת אמצעי לחימה. הנתיבים הארוכים מאפיינים פעולת ימוריעין מוצלחת. ניתן לנתק את דרכי האספקה של אמצעי הלחימה. עצם ההתארגנות מאפשרת חדירה ותפיסה.

שונה לגמרי המצב כאשר הפיגועים מבוצעים בירי אנשים בלתי מאורגנים. הפועלים כאמצעות נקבוקית בערה פרימיטיביים שכל אדם יכול להכניס, אקדחים וסכינים.

את הפיגועים האלה יכול לבצע אדם יחיד, המבצע פעולה חריפה ונעלם. או קבוצה של ירידים ובני מישפחה, המתפזרת אחרי הפיגוע. קשה מאד למנוע פעולה כזאת, או לגלות את מבצעה/מבצעי האחר-מכן.

מטרה מזדמנת. מהם מניעיו של אדם, הפוגע בילד או בקשיש? על כך תיתכן רק תשובה אחת: שינוי את התוהומות לכובש ולמתנהל.

אחד הסימנים הראשונים למצב זה היה הפיגוע באוטובוס בקו 300, שבו בוצע עליידי ארבעה צעירים, קרובי מישפחה, שלא היו שייכים לשום אירגון, ושלא היו להם כל-ידין.

נראה כי יש עכשיו בשטחים הכבושים אנשים צעירים, ואולי רבבות, המבינים לפגוע בכל מטרה ישראלית מזדמנת — מטיילים בודדים, ילד המתרחק מהתנחלותו, טרמפיסט, קונה כישוק.

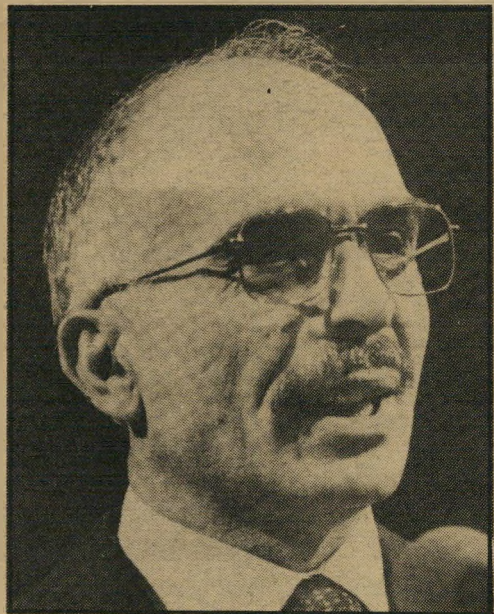
זהו פרי של יאוש. דור שלם חדש של צעירים וצעירות בשטחים הכבושים אינו סומך על תיקווה לפיתרון מדיני, ואינו סומך גם על אירגוני המחתרת השונים המסוגלים לאשף רבבות מהם התנסו במעצר, בהשפלה ובחקירה בדרכי לחץ. הם חיים בתוך ציבור, שאי-בר גם הוא כל אמון בתהליכים מדיניים, והרואה במבצעי הפיגועים גיבורים לאומיים, גם כאשר שיטותיהם אכזריות.

כיבוש זה שונא את שילטונותיה כבוש, את ההתנחלויות ואת ישראל בכלל. הם שונאים את המלך חוסיין ואת כל המישטרים הערביים למיניהם, שבגרו לדעתו — בעניין הד

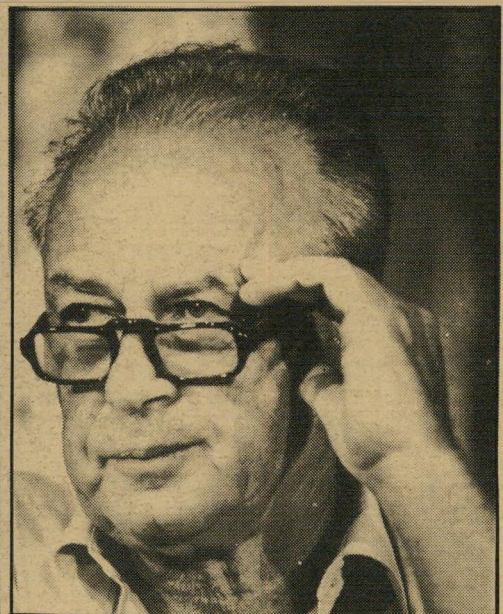

פרס שיחף את רבין בפגישותיו עם המלך חוסיין. רבין חזר מהפגישות כחסיד נלהב של היוזמה: רונית אנטלר חושפת את הפגישה הסודית ביותר:

נוסעים בתחפושת

חוסיין

רבין

דובר שרי החוץ, אורי סביר, המלך הירדני גילה לפרס ולרבין, בפגישות האחרונות, כי קשה לו לנהל מגעים ופגישות עם הישראלים. ערי שמיעה סיפרו שהמלך התלונן על ההדלפות מן הפגישות, ועל כך שבוע מיום הפגישה כבר יכולים לקרוא עליה בעיתוני ישראל והעולם כולו. במישרד הביטחון, כמו גם במישרד החוץ, יודעים על הפגישות ועל תוכן שניים-שלושה אנשים בלבד. כך גם בלישכתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר. מזכירות, נהגים, אנשי ביטחון, שגרירים בארץ היעד, נספחים צבאיים ואחרים אינם יודעים דבר.

רבין, כמו פרס, חזר מהפגישות אחר התלהבות: הנה פריצת דרך לשלום. חרף הסודיות, לא הסתירו השניים את מתנות המלך מעיני מקורביהם. מין שוויץ ישראלי. כאפריל 1987 נפגש המלך הירדני עם שרי החוץ בלונדון. רבין לא נכח בפגישה זו. בתום הפגישה, כשסיפר פרס לרבין ולשמיר על דיברי המלך, הוריע לו רבין כי מעתה הוא הולך איתו עד הסוף בכל הקשור לוועידה בינלאומית.

רבין לא הבינו מדוע שינה רבין את דעתו והחליט לתמוך במהלך שיום פרס. רבין ייחסו את התמיכה לפחד של שני אישים אלה ממסקנות ועדות פולארד למיניהן. האמת פשוטה יותר. רבין, שנפגש לאחרונה עם המלך חוסיין, הצליח להשתכנע כי המלך באמת רוצה בפיתרון. מסוכנות שלו — אך פיתרון. דובר מישרד הביטחון, העיתונאי איתן הבר, גור על עצמו שתיקה. סירב לענות על שאלות העולם הזה. גם

מנכות קלה, המגבילה את תנועות היד. אומרים שנפצע פעם מכדורי מתנקשים פלסטיניים, ומאז אינו מסתיר את שינתו אותם.

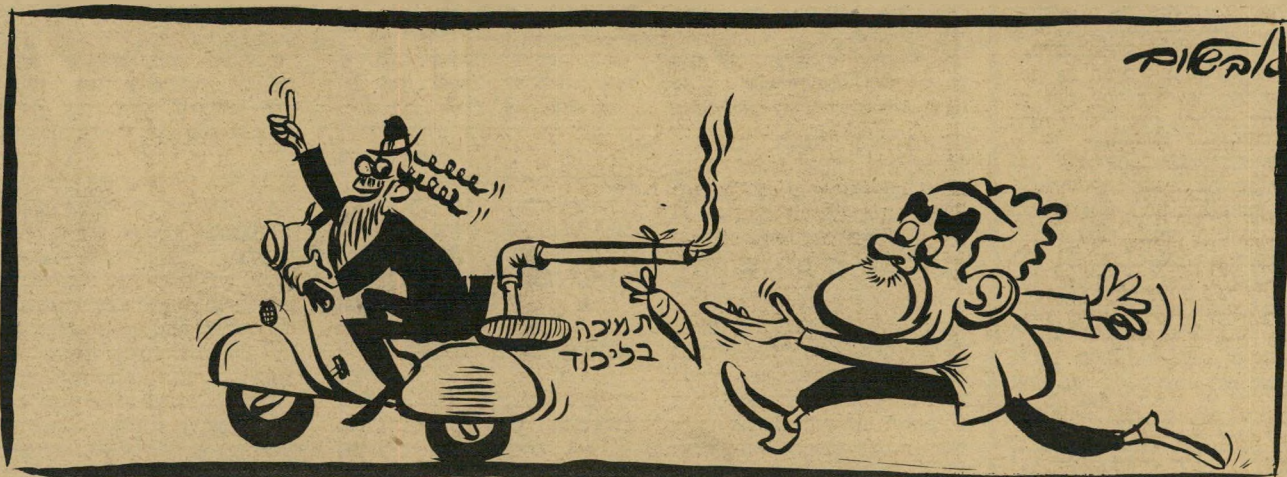
במהלך השנה וחצי האחרונה נפגש המלך חוסיין שלוש פעמים עם רבין, ומיספר דומה של פעמים עם פרס. בכל הפגישות הללו, העבירו פרס ורבין את תוכן של השיחות לראש הממשלה, יצחק שמיר. מספרים ששמיר ביקש ליפגש עם המלך. מספרים גם שהמלך סירב. ויש המספרים שכאשר העבירו השניים את תוכן השיחות לשמיר, הוא לא הגיב וביקש לקבוע: אני לא שמעתי דבר.

כאמור נפגש רבין עם המלך חוסיין בתקופה האחרונה שלוש פעמים. בפעם הראשונה זה היה בבית מלון בלונדון. בפעם השנייה זה היה בבית מלון בפאריס, ובפעם השלישית העדיפו את הערבה השוממה. בכל הפגישות הללו נכח בפגישה גם ראש ממשלת-ירדן, ויד אל-דיפאעי. איש זה יכול לקבל את התואר "פוגש הישראלים". מאז שהוקמה ממשלת האחדות הלאומית נפגש ראש ממשלת ירדן עם רבין: שימעון פרס, יצחק רבין, ועוד.

על פי עדידיה מסתיר אל-דיפאעי מעט את ידו הימנית. הוא סובל

פלסטיני. הוא נאמן לאשף, אך אינו מאמין כי אשף מסוגל כעת להושיע.

חוסר-התיקווה. זהו מצב חדש. אין לו פיתרון צבאי. שום פעולת-נגד לא תשים קץ לפירגועים כאלה. להיפך: כל פעולה — כגון הריסת בתים, גירוש מנהיגים וחשודים ואמצעים רומים — מגבירה רק הייאוש והשינאה, ותגביר את הגת הציבורית במבצעי הפיגועים. הנגת עונש מוות, כרישתם של כסי לים ורמגוגים (ראה לעיל), תשפוך שמן על המרורה ותביא להסלמה קיצונית של מיספר הפיגועים ואכזריותם. בעת הוויכוח על התהליך המדיני זהו שיקול שראוי לו לתפוס מקום מרכזי. פתיחת פתח לתיקווה היא צורך ביטחוני ממדרגה ראשונה. חוסר-התיקווה הוא סיכון-ביטחוני שאין חמור ממנו.

"הוא משפר את המהירות מיום ליום!"